

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Commvnie Onder Eene Ghedaente Alleen Wort
Bevesticht Vyt De H. Schriftvre, Ende eyghen
gront-reghelen der Calvinisten**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1670

I. Capittel. Bewijsen uyt Luther.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34114

ghebodt Christi, noch sijnder Apostelen gheboort
 is / dat de ghemeente de Communte onder thre
 ghedaenten ontfanghen moet / maer dat het by
 staet / heerde / ofte maer eene 't ontfanghen / volghet
 dan dat de Roomsche Kercke niet en strijt teghen en
 nigh ghebodt / ende niet en misdoet / wanneer sy
 het slicaem Christi, sonder den kelck / gheeft aan
 de ghemeente : dit gae ick nu hoorder bewijfen uyt
 de eyghen leerlinghen / ende pzaetijken van de Sectarisen.

TVVEEDE DEEL.

*Bewijfen uyt de eyghen gront-reghelen
 vande Sectarisen.*

I. CAPITTEL.

Bewijfen uyt Luther.

Ghelijck Luther in heel sijnen handel / ende in alle
 sijne stucken seer versabel ende onghesadigh
 was / seggende heden / het ghene hy s'anderdaeghs
 heriep / alsoo is hy oock gheweest in dit stuck : 't is
 eben wel de pijn weert eens te hooren wat sijn ge-
 voelen geweest is / aengaende de Communte onder
 eene ghedaente.

1. In 't boeck 't welck hy noemt de Captivitate Ba-
 bylonica seght hy: Sy en sondighen niet die maer eene ghe-
 daente ghebruycken, om dat Christus niet gheboden en
 heeft dat men d'eene of de andere ghebruycken sou, maer
 heeft dat ghelaten in den vrien wil van een yeder, segghen-
 de: Soo dickwils als ghe dit sult doen, doet het tot uwer
 der ghedachtenisse.

2. In *serm. de Eucharistia* segt hy: Ick en hebbe niet ghe-

noch gheraeden, noch 't en is mijne meyninghe niet, dat
een, of meer Bisschoppen op hunne eygen autoriteyt soudē
geuen aen jemant beyde de gedaenten te geuen, ten zy dat
er te voren ingestelt ende geboden wiert van een algemeen
concilie.

1. *Sept hy in formula Missa*: Waert saeken dat'er een
concilie waer, 't welck ordonneerde ofte toeliet alle bey-
de de ghedaenten te gheuen, dan en souden wy die niet
ghebruycken, maer tot verachtinghe van het concilie en
van sijn ghebodt, souden wy, ofte eene ghedaente, ofte
beide van beyde ghebruycken, ten minsten niet alle beyde,
vermaleddijende alle de ghene, die uyt kracht, ofte ordon-
natie van het Concilie alle beyde de ghedaenten souden
ghebruycken.

2. *Let nu op dese dzy boozgaende spruken van Lu-
ther.*

1. *Sept hy*: Sy en sondighen niet die maer eene ghe-
daente ghebruycken: **Hier dit soo: hoe wordt dan de
Roemische Kercke van de Lutheranen en Calyunisten be-
spuudicht van heyligh-schenderhe / ende grou-
welijck misdact / als-se maer eene ghedaente en
geeft?**

2. *Seght Luther*: Christus en heeft niet gheboden dat
d'eene of d'andere ghedaente sou gheuen. **Soo staet
er dan dzy aen de Kercke d'eene ofte de andere
ghedaente te gheben.**

3. *Sept hy*: Gheenen Bisschop en mach op sijn eyghen
autoriteyt de twee ghedaenten gheuen ten zy dat dit van
een concilie ghestelt wordt. **Seer wel: want ist sae-
ken dat een algemeen concilie soo veel autoztrept
waert dat het mach stellen dat-men twee ghedaen-
ten sou gheben daer-men te bozen maer eene en
geeft / waerom en mach het oock niet stellen dat-
men maer eene en sou gheben daer-men te bozen
waert gaf? naemelijck / aenghesien dat Christus selve /
welck Luther mede bekennt / noch d'eene noch de
andere ghedaente gheboden heeft?**

4. *Seght Luther*: Waert saeken dat eenigh Concilie toe-
lief twee ghedaenten te gheuen, **Wy en souden maer eene
ghebruycken tot verachtinghe van het concilie. Hier uyt
volghe**

volght wederom dat het lofjck ende gheozloft is
eene ghedaente alleen te ghebrycken / aengheken
dat de Lutheranen dit souden doen / alleen om te woen
nen dat-se de stellinghen van de Concilien niet en
achten : Iae sy souden vermaledijden de gheue die
de twee ghedaenten souden ghebrycken : wel hoer
mach Luther vermaledijden de gheue die de twee
ghedaenten souden ghebrycken / als eenigh concilie
die selve sou toelacten; en sal de Roomsche Kercke
niet moghen excommuniceren de gheue die
twee ghedaenten ghebrycken / als een algemem
concilie ghesete heeft dat-men maer eene ghedaente
te alleen en sou gheben?

Doch hier van ghenoech: wy hebben het ghe
boelen van Luther, aengaende de Communie onder
eene ghedaente upt synen eyghen mont in ghe
hoordt / ende saemen daer-mede de ghelooften
van de Roomsche Kercke dies-aengaende beto
sicht.

II. CAPITTEL.

Bewijsen uyt de eyghen bemerkin
ghen die de Calvinisten stel
len op hunnen bijbel.

IAs seker dat den H. Paulus, ende andere meer
ten tijde van de Apostelen de belofte der Na
reen hebben ghedaen / dat is / dat-se belooft hebben
gelijck dit uptzuckelijck staet *Nam 6. v*; sich te ont
houden van wijn, ende van stercken dranck, ende van
azijn, van alle vochtigheyt van druyven, ende van verck
ende ghedroogde druyven

Maer upt blyckt dit dat Paulus, ende ander
t synen tijde soodanighe belofte ghedaen heb
bene